

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI Sınıf-10

OGM
MATERYAL
ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KONU GENEL AĞ HABERLERİ

Bilgisayar ortamında iletişim sağlayan genel ağ, dünyada ilk defa 1960'lı yıllarda özel laboratuvarlarda kullanılmıştır. Bir noktada toplanan bilgilere aynı anda farklı birimlerin kolayca ulaşmasını sağlamak amacıyla oluşturulan genel ağ, Türkiye'de 1990'lı yılların başlarında kullanılmaya başlanmıştır.

Genel ağın kullanımı insan yaşamında her geçen gün daha fazla yer alırken haberlere ulaşmakta da genel ağ en önemli kaynaklardan biri hâline gelmiştir. Zaman içinde dergi ve gazetelerin içeriklerini genel ağa aktarmaları kaçınılmaz olmuştur. Genel ağda yer alan gazeteler; habere en hızlı ve ekonomik olarak ulaşmaları için okura olduğu kadar basın çalışanlarına (hem muhabir hem köşe yazarı hem yorumcu) da olanak sunmaktadır. Genel ağda site açma, gazetelerin yanında televizyon ve radyolar için de gerekli hâle gelmiştir. Program içeriklerinin tanıtımından günün gelişen önemli olaylarını seyircilerine aktarmaya kadar her çalışma genel ağın üzerinden yapılabilir.

Bilgisayar ortamında iletişimi sağlayan genel ağın haber yayımlarıyla özellikleri ve sınırları henüz tam anlamıyla belirlenemeyen bir habercilik türü ortaya çıkmıştır. Genel ağ; radyo, televizyon, dergi ve gazetecilik gibi yazılı ve görsel basının kullandığı bütün habercilik tekniklerini birleştiren bir haber sunumuna yönelmiştir. Kaynağını yazılı ve görsel basından almış olsa da yeni bir biçim uygulaması kaçınılmaz olmuştur.

Genel ağ haberciliği, televizyon ve gazetenin tüm yayın ve iletim sistemlerini bütünleştirmiştir. Bunun yanı sıra hareketli görüntüleri, yazıları ve sesleri aynı ortam üzerinden ve aynı anda kullanıcılarına sunma imkânına sahiptir. Genel ağ haberciliğinde geleneksel araçlarda görülen hız, yer ve güncellik konusundaki kısıtlayıcılık kalkmıştır.

Haberler, her bilgi akışında hızla değişerek güncellenmektedir. Ayrıca sütun sınırından kaynaklanan yer sorunu ortadan kalkmaktadır.

Genel ağ haberciliğinde bilginin anında aktarılmasının yanı sıra okurun da içerik ve biçime istediği anda düzeltme ve katkılarıyla müdahale edebilmesi genel ağ haberciliğinin temel avantajı olmuştur. Okur açısından düşünüldüğünde zaman ve mekânın önemini yitirmesi, kişinin uygun olduğu her zaman habere ulaşması önemli bir hizmet olmuştur. Ayrıca okurun istediği yazara e-posta adresinden ulaşımın sağlanması, genel ağda yayımlanan her haberin dünyanın neresinde olursa olsun bir tuşa basılarak gönderilebilmesi de hem okur ile haber ya da yorum arasındaki engelleri hem de basılı gazetelerdeki dağıtımın maliyet ve emek boyutunu ortadan kaldırmaktadır.

Aziz Sancar

TÜRKİYE İÇİN GURUR GECESİ! AZİZ SANCAR NOBEL ÖDÜLÜNÜ ALDI

İsveç'in başkenti Stockholm'de düzenlenen Nobel Ödül Töreni'nde Aziz Sancar, ödülünü İsveç Kralı 16'ncı Gustaf'ın elinden aldı.

İsveç'in başkenti Stockholm'de Türk bilim insanı Aziz Sancar'ın Nobel Kimya Ödülü'nü alacağı tören TSİ 17.30'da başladı. Tarihi törende Sancar, ödülünü İsveç Kralı 16'ncı Gustaf'ın elinden aldı.

Sancar ödülünü almaya, İsveç Akademisi Daimi Sekreteri Prof. Dr. Claes Gustafsson tarafından, "Sayın Sancar, İsveç Akademisi adına sizi kutluyorum ve Majesteleri Kralın elinden Nobel Kimya Ödülü'nü almanızı rica ediyorum." sözleriyle çağırdı.

(...)

AZİZ SANCAR'DAN ÖDÜL SONRASI AÇIKLAMA

Nobel Kimya Ödülü kazanan Türk bilim

adamı Aziz Sancar, ödülünün Türkiye için hayırlı olmasını dileyerek, "Memleketim adına sevindim, Mardin adına sevindim. Memleketim için hayırlı uğurlu olsun. İnşallah bundan sonra daha büyük övgüler kazanırlar. Türkiye'de bilime çok büyük katkıda bulunurlar." ifadelerini kullandı.

AZİZ SANCAR KİMDİR?

Halen ABD'nin Kuzey Karolayna Üniversitesi Tıp Okulu Biyokimya ve Biyofizik bölümünde öğretim üyesi olan Aziz Sancar, Mardin'in Savur ilçesinde 1946 yılında dünyaya geldi.

İlk ve ortaöğrenimini Savur ve Mardin'de tamamladı. İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun oldu. Savur'da iki yıl doktor olarak çalıştı.

KANSERLE MÜCADELEDE DNA ONARIMI

ABD'ye giderek Dallas Teksas Üniversitesi'nde doktorasını yaptı. Moleküler Biyoloji dalında, DNA onarımı üzerindeki doktorasını 1977 yılında tamamladı. Yale Üniversitesi'ndeki doçentlik tezini yine DNA onarımı üzerine yaptı. 1982 yılında UNC Chapel Hill'de Biyokimya ve Biyofizik alanlarında çalıştı. Burada da DNA onarımı, hücre dizilimi, kanser tedavisi ve "biyolojik saat" üzerinde çalıştı.

Nobel Kimya Ödülü'nü 3 bilim insanı kazandı. Bu isimlerin arasında Prof. Dr. Aziz Sancar da yer aldı. Nobel Kimya Ödülü'nü kazanan diğer isimler İsveçli Tomas Lindahl ve ABD'li Paul L. Modrich oldu. Sancar, Orhan Pamuk'tan sonra Nobel alan ikinci Türk oldu.

MAKALELERİNDEN BİNLERCE ALINTI YAPILDI

300'e yakın makale ve 33 kitap yayınladı. Makalelerinden binlerce bilimsel yayında alıntı yapıldı. Amerikan Ulusal Bilimler Akademisi ve Türk Bilimler Akademisi üyesi.

Kuzey Karolayna Üniversitesi Tıp Okulu Biyokimya ve Biyofizik bölümünün öğretim görevlilerinden Gwen Boles Sancar ile evli. Eşiyle birlikte Carolina Türk Evi'ni kurdu. (...)

"KIZ ÇOCUKLARININ EĞİTİMİNE BÜYÜK ÖNEM VERİN"

Öte yandan Türkiye'nin Stockholm Büyükelçisi Kaya Türkmen'in dün onuruna verdiği resepsiyonda konuşan Sancar, "Kız çocuklarının eğitimine büyük önem verin. Çağdaşlaşmanın en büyük kıstası budur." demişti.

Prof. Sancar, önümüzdeki salı günü Ankara'nın daveti üzerine Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'la da görüşecek.

Genel Ağ Haberi'nden 5N1K yöntemi ile haber metnini incelemesi:

Ne: Kimya alanında düzenlenen Nobel Ödül Töreni

Nerede: İsveç'in başkenti Stockholm'de
Ne zaman: 10.12.2015 tarihinde, Türkiye saati ile 17.30'da

Nasıl: Uzun yıllar süren çalışmalar neticesinde

Neden: DNA onarımı üzerine yaptığı çalışmadan dolayı (Hücrelerin hasar gören DNA'ları nasıl onardığını ve genetik bilgisini koruduğunu haritalandırdı.)

Kim: Aziz Sancar

SORU

- I. Televizyon ve gazetenin tüm yayın ve iletim sistemlerini bütünleştirmiştir.
  - II. Görüntüleri, yazıları ve sesleri aynı ortam üzerinden ve aynı anda sunma imkânına sahiptir.
  - III. Haberler her bilgi akışında hızla değişerek güncellenmektedir.
  - IV. Sütun sınırından kaynaklanan yer sorunu ortadan kalkmaktadır.
  - V. Olay ortaya konurken kişisel değerlendirmeye yer verilmektedir.
- Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde genel ağ haberleri hakkında yanlış bir bilgi verilmiştir?**
- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Cevap: E